

INSOLVENTA

in Romania

I. Introducere

Instituționalizarea procedurii falimentului a fost impusă de realitățile dinamicii mediului economic: agenții economici ajung în situația de a avea datorii, din varii motive, poate cel mai important motiv fiind posibilitatea de a obține resurse financiare în prezent prin anticiparea veniturilor lor viitoare. Dacă acest proces de anticipare este eronat sau din orice alte motive, se poate ajunge în situația de incapacitate de plată sau altfel spus, insolvență. Aceasta din urmă trebuie deosebită de criza de lichiditate, care privește insuficiența temporară a mijloacelor de plată. Legislația privind falimentul este menită, în principal, să răspundă la problemele generate de insolvență.

II. Actele normative care reglementează procedurile de insolvență

- Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței;
- Legea nr. 277/ 2009 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 173/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 85/2006 privind procedura insolvenței.
- Hotărârea Guvernului nr. 1881/2006 privind modificarea și completarea HG nr. 460/2005
- Ordin 520/C si Ordin 521/C - privind aprobarea tarifelor de publicare in Buletinul Procedurilor de Insolventa a actelor de procedura si eliberare copii de pe BPI
- Legea nr. 149/2004 pentru modificarea și completarea Legii nr.64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, precum și a altor acte normative cu incidență asupra acestei proceduri;
- Ordonanța de urgenta nr. 84/2004 privind modificarea art.II din Legea nr. 149/2004 pentru modificarea și completarea Legii nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, precum și a altor acte normative cu incidență asupra acestei proceduri;
- Legea nr. 10/2005 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 84/2004 privind modificarea art.II din Legea nr. 149/2004 pentru

modificarea și completarea Legii nr.64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, precum și a altor acte normative cu incidență asupra acestei proceduri;

- Hotărârea Guvernului nr. 460/2005 privind conținutul, etapele, condițiile de finanțare, publicare și distribuire a Buletinului procedurilor de reorganizare judiciară și a falimentului;
- Hotărârea Guvernului nr. 454/2005 pentru aprobarea destinației excedentului rezultat din execuția bugetară a Oficiului Național al Registrului Comerțului, pe anul 2004;
- Ordinul Ministrului Justiției Nr. 1692/C din 17.07.2006 privind aprobarea formatului Buletinului procedurilor de insolvență și a conținutului-cadru al citațiilor, comunicărilor, hotărârilor judecătorești, convocărilor, notificărilor și al altor acte care se publică în acesta și al dovezii privind îndeplinirea procedurii de citare, comunicare, convocare și notificare
- Ordinul Ministrului Justiției Nr. 1320 din 13.05.2008 (de modificarea Ordinului Ministrului Justiției nr.1692/C/2006) privind aprobarea formatului Buletinului Procedurilor de Insolvență și a conținutului-cadru al citațiilor, comunicărilor, hotărârilor judecătorești, convocărilor, notificărilor și al altor acte care se publică în acesta și al dovezii privind îndeplinirea procedurii de citare, comunicare, convocare și notificare.
- Ordinul Ministrului Justiției nr. 1187/C/2005 privind aprobarea Procedurii de comunicare a actelor de procedură, a documentelor care le însoțesc și a informațiilor cuprinse în acestea între instanțele judecătorești, judecătorii-sindici, administratorii și lichidatorii desemnați și Oficiul Național al Registrului Comerțului, în vederea editării Buletinului procedurilor de reorganizare judiciară și a falimentului;
- Ordinul Ministrului Justiției nr. 3062/C/2008 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Oficiului Național al Registrului Comerțului și a oficiilor registrului comerțului de pe lângă tribunale.
- Ordonanța de Urgență nr.173 din 19 noiembrie 2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 85/2006 privind procedura insolvenței.

III. Procedura insolvenței

1. Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței –

La sfârșitul anului 2006, cadrul legal în materia insolvenței a cunoscut o profundă transformare, care a implicat abrogarea Legii 64/1995, privind procedura

reorganizarii judiciare si a falimentului si intrarea in vigoare a unei noi reglementari care avea ca principal scop sporirea eficientei mecanismului iesirii de pe piata a operatorilor economici. Astfel, Legea 85/2006 privind procedura insolventei, pornind de la aquis-ul comunitar in materie si valorificand principiile consacrate in legislatia internationala (UNCITRAL) a introdus ca elemente de notate si procedura simplificata, degrevarea judecatorului sindic de responsabilitatile ce exced sfera contenciosului si a verificarii legalitatii procedurilor, largirea responsabilitatilor administratorului judiciar / lichidatorului, amplificarea rolului adunarii si comitetului creditorilor, simplificarea modalitatilor de citare, notificare si comunicare.

Astfel, iata pe scurt, cateva din prevederile principale ale acestei legi:

Procedura insolventei este o procedura concursuala (colectiva) pe care legea o instituie pentru acoperirea datoriilor debitorului aflat in insolventa, procedura la care toti creditorii sunt chemati sa participe pentru a-si putea acoperi creantele contra debitorului.

In momentul deschiderii procedurii, debitorul intra sub protectia Tribunalului, fiind astfel protejat de actiunile creditorilor pentru recuperarea creantelor, inclusiv de eventualele sicane sau presiuni pe care creditorii le-ar putea exercita asupra debitorului prin executari individuale. Caracterul colectiv, concursual, al procedurii insolventei impune consecinta opririi urmaririlor silite individuale ale creditorilor contra debitorului.

Procedura insolventei este, insa, o procedura de sacrificiu, care limiteaza capacitatea juridica a debitorului si restrange drepturile creditorilor. Din aceasta cauza, ea nu se poate deschide decat daca sunt indeplinite unele conditii de fond si de forma stricte, referitoare la persoanele carora le este aplicabila procedura colectiva, caracteristicile creantei neplatite la scadenta care pot duce la aplicarea procedurii, starea de insolventa a debitorului, hotararea judecatoreasca de deschidere a procedurii etc.

Debitorul este, din momentul deschiderii procedurii, desesizat de afacerea sa. Libertatea sa de decizie asupra propriei afaceri este drastic limitata. Pe planul dreptului civil, debitorul persoana fizica sufera o adevarata capitis deminutio, intrucit

el nu mai poate incheia acte juridice de sine-statator ci, ca si in cazul persoanei fizice lipsite de capacitate de exercitiu, legea ii substituie debitorului in actele sale juridice un reprezentant legal, mai precis, administratorul judiciar sau lichidatorul. Persoana juridica, desi are organe proprii care sa ii exercite drepturile, dupa deschiderea procedurii isi vede substituite aceste organe proprii fie cu administratorul judiciar/lichidatorul fie, in cazul in care si-a declarat intentia de reorganizare si dreptul de a-si administra afacerea nu i s-a ridicat, cu administratorul special. Administratorul special, atunci cind debitorul si-a pastrat dreptul de a-si administra afacerea, isi desfasoara activitatea sub supravegherea administratorului judiciar. Iar administratorul judiciar este, din punct de vedere judiciar, sub controlul judecatorului-sindic si, din punct de vedere managerial si comercial, sub controlul creditorilor, exercitat prin comitetul creditorilor. Asadar, creditorii preiau de la debitor sau, dupa caz, de la asociatii/actionarii debitorului persoana juridica practic intreg controlul activitatii acestuia. Intr-un sens larg, instituirea procedurii insolventei este, in sine, o preluare ostila a societatii in cauza, din moment ce controlul se transfera de la actionari la creditorii. Intr-adevar, rolul asociatilor/actionarilor societatii aflata in insolventa este redus pina la estompare. Practic, de la data deschiderii procedurii insolventei, adunarea generala a asociatilor/actionarilor (AGA) isi vede suspendate atributiile principale. AGA se mai poate implica doar in desemnarea administratorului special ori in procedurile de majorare a capitalului, fuziune sau divizare necesare pentru implementarea unui plan de reorganizare. In cadrul procedurii, eventualele drepturi ale asociatilor/actionarilor sunt exercitate de catre administratorul special, consacrat de Legea insolventei drept mandatar al acestora. Pentru esecul afacerii, insolventa reprezinta o forma extrema de control al comportamentului managerial. Atata timp cat debitorul isi achita obligatiile la scadenta, controlul asupra afacerii ramane in mainile actionarilor si ale administratiei debitorului. Daca insa debitorul nu isi indeplineste obligatiile la scadenta, atunci controlul este transferat de la actionari la creditorii, prin intermediul managerilor procedurilor de insolventa.

Actele juridice, platile si operatiunile debitorului incheiate dupa data deschiderii procedurii, cu exceptia celor curente, sunt nule daca nu sunt autorizate de judecatorul-sindic in prealabil. Sunt supuse unei potentiale actiuni in anulare si unele acte juridice ale debitorului incheiate inainte de deschiderea procedurii, in cursul "perioadei suspecte" (perioada imediat anterioara hotararii de deschidere a

procedurii).

Procedura insolventei poate antama si raspunderea, patrimoniala sau penala, a managerilor societatii debitoare, daca acesteia se fac vinovati de aducerea societatii in stare de insolventa. "Amenintarea" cu o astfel de perspectiva poate impune, sub raport psihologic, un control al activitatii manageriale, o prudenta de bonus pater familias in gestiunea afacerilor debitoare. Legislatia romana a insolventei este insa rareori aplicata marilor companii, datorita, spre exemplu, multiplelor exceptari legale aplicabile societatilor de stat privatizabile.

La randul lor, creditorii sufera serioase limitari sau restrictii ale drepturilor atasate, in mod obisnuit, creantei lor. In primul rand, acei creditorii care nu si-au declarat in termen legal creanta contra debitorului, nu beneficiaza de niciunul dintre drepturile acelor creditorii care au fost inscrisi pe tabelul creantelor ("creditorii indreptatiti sa participe la procedura", asa cum ii defineste Legea 85/2006 privind procedura insolventei¹). Legea insolventei creeaza numai conditiile participarii creditorilor la procedura insolventei, fiind obligatorie notificarea creditorilor, cunoscuti sau necunoscuti, referitoare la deschiderea procedurii, dar creditorii care, pina la expirarea perioadei de inregistrare a declaratiilor de creanta, nu s-au inscris la masa credala, sunt straini de procedura.

In al doilea rand, creditorii ale caror creante sunt contestate sunt, practic, exclusi de la procedura, pe perioada solutionarii contestatiei acesti creditorii contestati neavind plenitudinea drepturilor creditorilor indreptatiti sa participe la procedura.

In al treilea rand, ordinea de preferinta normala aplicabila intre creditorii unui debitor aflat in cursul activitatii sale normale, este serios amendata in cadrul procedurii insolventei deschisa fata de acel debitor. Spre exemplu, creantele privilegiate, chiar beneficiare de garantii reale, sunt preferite de super-privilegiul cheltuielilor de procedura. Creanta privilegiata a statului este preferita de super-privilegiul creantelor salariale. Pe de alta parte, exista anumite creante care scapa procedurii, cum ar fi creantele creditorilor beneficiari de garantii reale, care pot solicita judecatorului-sindic sa-i autorizeze sa continue sau sa incepa o executare

silita individuala a bunurilor asupra carora poarta garantia lor. Creantele ulterioare deschiderii procedurii, inclusiv cele rezultate din operatiuni curente, se inscriu la masa credala pe masura exigibilitatii lor, fiind trecute in tabelurile suplimentare de creante . Daca rezulta din activitatile curente ale debitorului, aceste creante pot fi achitate chiar in cursul procedurii, cu titlu de plati curente, indiferent de ordinea de preferinta instituita pentru eventualitatea lichidarii.

Scopul procedurilor de insolventa este acela de a asigura modalitati de acoperire a pasivului debitorului aflat in insolventa, prin reorganizarea debitorului, acolo unde este posibil, sau prin faliment, acolo unde ideea de reorganizare este inutila.

Ca mecanism al economiei de piata, procedurile de insolventa trebuie sa asigure o rapida eliminare de pe piata a debitorilor aflati in insolventa, pentru a nu permite ca starea lor de insolventa sa contamineze mediul de afaceri si sa duca la alte falimente. Eliminarea de pe piata ii are in vedere pe debitorul - persoana fizica sau pe managerii debitorului - persoana juridica, care, incapabili sa faca fata concurentei sau care s-au facut vinovati de fraude in dauna creditorilor, vor putea fi sanctionati pecuniar, penal sau profesional. Eliminarea nu se refera, neaparat, la intreprinderea debitorului. O intreprindere viabila sau redresabila poate continua sa functioneze daca va fi separata de managerii sai actuali si incredintata unor noi manageri, care sa fie capabili sa faca fata rigorilor competitiei economice.

Cine participa la procedura insolventei?

1. Instantele judecatoresti
2. Judecatorul sindic
3. Administratorul judiciar
4. Lichidatorul

Instantele judecatoresti

Toate procedurile prevazute de aceasta lege, cu exceptia recursului prevazut la art. 8, cand instanta de recurs pentru hotararile pronuntate de judecatorul-sindic

este curtea de apel, sunt de **competenta tribunalului in a carui raza teritoriala isi are sediul debitorul**, astfel cum figureaza acesta in registrul comertului, respectiv in registrul societatilor agricole sau in registrul asociatiilor si fundatiilor, si sunt exercitate de un judecator-sindic.

Judecatorul-sindic

In indeplinirea indatoririlor sale, judecatorul-sindic va putea desemna, prin incheiere, persoane de specialitate, stabilindu-le si remuneratia.

Judecatorul sindic are ca principale atributii:

- a) pronuntarea motivata a hotararii de deschidere a procedurii si, dupa caz, de intrare in faliment atat prin procedura generala, cat si prin procedura simplificata;
- b) judecarea contestatiei debitorului impotriva cererii introductive a creditorilor pentru inceperea procedurii; judecarea opozitiei creditorilor la deschiderea procedurii;
- c) desemnarea motivata, prin sentinta de deschidere a procedurii, dintre practicienii in insolventa care au depus oferta de servicii in acest sens la dosarul cauzei, a administratorului judiciar provizoriu sau, dupa caz, a lichidatorului care va administra procedura pana la confirmarea ori, dupa caz, inlocuirea sa de catre adunarea creditorilor, stabilirea remuneratiei in conformitate cu criteriile stabilite prin legea de organizare a profesiei de practician in insolventa, precum si a atributiilor acestuia pentru aceasta perioada. In vederea desemnarii provizorii a administratorului judiciar, judecatorul-sindic va tine cont de toate ofertele de servicii depuse de practicieni, de cererile in acest sens depuse de creditori si, dupa caz, de debitor, **daca cererea introductiva ii apartine;**
- d) confirmarea, prin incheiere, a administratorului judiciar sau a lichidatorului desemnat de adunarea creditorilor, confirmarea onorariului negociat cu adunarea creditorilor;
- e) inlocuirea, pentru motive temeinice, prin incheiere, a administratorului judiciar sau a lichidatorului;
- f) judecarea cererilor de a i se ridica debitorului dreptul de a-si mai conduce activitatea;

- g) judecarea cererilor de atragere a raspunderii membrilor organelor de conducere care au contribuit la ajungerea debitorului in insolventa, potrivit art. 138, sesizarea organelor de cercetare penala in legatura cu savarsirea infractiunilor prevazute la art. 143-147;
- h) judecarea actiunilor introduse de administratorul judiciar sau de lichidator pentru anularea unor acte frauduloase si a unor constituirii ori transferuri cu caracter patrimonial, anterioare deschiderii procedurii;
- i) judecarea contestatiilor debitorului, ale comitetului creditorilor ori ale oricarei persoane interesate impotriva masurilor luate de administratorul judiciar sau de lichidator;
- j) admiterea si confirmarea planului de reorganizare sau, dupa caz, de lichidare, dupa votarea lui de catre creditorii;
- k) solutionarea cererii administratorului judiciar sau a comitetului creditorilor de intrerupere a procedurii de reorganizare judiciara si de intrare in faliment;
- l) solutionarea contestatiilor formulate la rapoartele administratorului judiciar sau ale lichidatorului;
- m) judecarea actiunii in anularea hotararii adunarii creditorilor;
- n) pronuntarea hotararii de inchidere a procedurii.

Atributiile judecatorului-sindic sunt limitate la controlul judecatoresc al activitatii administratorului judiciar si/sau al lichidatorului si la procesele si cererile de natura judiciara aferente procedurii insolventei. Atributiile manageriale apartin administratorului judiciar ori lichidatorului sau, in mod exceptional, debitorului, daca acestuia nu i s-a ridicat dreptul de a-si administra averea. Deciziile manageriale pot fi controlate sub aspectul oportunitatii de catre creditorii, prin organele acestora.

Hotararile judecatorului-sindic sunt definitive si executorii. Ele pot fi atacate separat cu recurs.

Administratorul judiciar

Administratorul judiciar este persoana fizica sau juridica, practician in insolventa, autorizat in conditiile legii, desemnat sa exercite atributiile prevazute la art. 20 in perioada de observatie si pe durata procedurii de reorganizare.

Principalele atribuții ale administratorului judiciar sunt:

- a) examinarea situației economice a debitorului și a documentelor depuse conform prevederilor art. 28 și 35 și întocmirea unui raport prin care să propună fie intrarea în procedura simplificată, fie continuarea perioadei de observare în cadrul procedurii generale și supunerea acelui raport judecătorului-sindic, într-un termen stabilit de acesta, dar care nu va putea depăși 30 de zile de la desemnarea administratorului judiciar;
- b) examinarea activității debitorului și întocmirea unui raport amănunțit asupra cauzelor și împrejurărilor care au dus la apariția stării de insolvență, cu menționarea persoanelor cărora le-ar fi imputabilă, și asupra existenței premiselor angajării răspunderii acestora, în condițiile art. 138, precum și asupra posibilității reale de reorganizare efectivă a activității debitorului ori a motivelor care nu permit reorganizarea și supunerea acelui raport judecătorului-sindic, într-un termen stabilit de acesta, dar care nu va putea depăși 60 de zile de la desemnarea administratorului judiciar;
- c) întocmirea actelor prevăzute la art. 28 alin. (1), în cazul în care debitorul nu și-a îndeplinit obligația respectivă înăuntrul termenelor legale, precum și verificarea, corectarea și completarea informațiilor cuprinse în actele respective, când acestea au fost prezentate de debitor;
- d) elaborarea planului de reorganizare a activității debitorului, în funcție de cuprinsul raportului prevăzut la lit. a) și în condițiile și termenele prevăzute la art. 94;
- e) supravegherea operațiunilor de gestionare a patrimoniului debitorului;
- f) conducerea integrală, respectiv în parte, a activității debitorului, în acest ultim caz cu respectarea precizărilor exprese ale judecătorului-sindic cu privire la atribuțiile sale și la condițiile de efectuare a plăților din contul averii debitorului;
- g) convocarea, prezidarea și asigurarea secretariatului ședințelor adunării creditorilor sau ale acționarilor, asociaților ori membrilor debitorului persoană juridică;
- h) introducerea de acțiuni pentru anularea actelor frauduloase încheiate de debitor în dauna drepturilor creditorilor, precum și a unor transferuri cu caracter patrimonial, a unor operațiuni comerciale încheiate de debitor și a constituirii unor garanții acordate de acesta, susceptibile a prejudicia drepturile creditorilor;
- i) sesizarea de urgență a judecătorului-sindic în cazul în care constată că nu există bunuri în averea debitorului ori că acestea sunt insuficiente pentru a acoperi cheltuielile administrative;

j) mentinerea sau denuntarea unor contracte incheiate de debitor;

k) verificarea creantelor si, atunci cand este cazul, formularea de obiectiuni la acestea, precum si intocmirea tabelelor creantelor;

l) incasarea creantelor; urmarirea incasarii creantelor referitoare la bunurile din averea debitorului sau la sumele de bani transferate de catre debitor inainte de deschiderea procedurii; formularea si sustinerea actiunilor in pretentii pentru incasarea creantelor debitorului, pentru aceasta putand angaja avocati;

m) cu conditia confirmarii de catre judecatorul-sindic, incheierea de tranzactii, descarcarea de datorii, descarcarea fidejuserilor, renuntarea la garantii reale;

n) sesizarea judecatorului-sindic in legatura cu orice problema care ar cere o solutionare de catre acesta.

(2) Judecatorul-sindic poate stabili administratorului judiciar, prin incheiere, orice alte atributii in afara celor stabilite la alin. (1), cu exceptia celor prevazute de lege in competenta exclusiva a acestuia.

Lichidatorul

Lichidatorul este persoana fizica sau juridica, practician in insolventa, autorizat in conditiile legii, desemnata sa conduca activitatea debitorului si sa exercite atributiile prevazute la art. 25 in cadrul procedurii falimentului, atat in procedura generala, cat si in cea simplificata. Lichidatorul este desemnat de catre judecatorul-sindic.

Principalele atributii ale lichidatorului sunt:

a) examinarea activitatii debitorului asupra caruia se initiaza procedura simplificata in raport cu situatia de fapt si intocmirea unui raport amanuntit asupra cauzelor si imprejurarilor care au dus la insolventa, cu mentionarea persoanelor carora le-ar fi imputabila si a existentei premiselor angajarii raspunderii acestora in conditiile art. 138, si supunerea acelu raport judecatorului-sindic intr-un termen stabilit de acesta, dar care nu va putea depasi 60 de zile de la desemnarea lichidatorului, daca un raport cu acest obiect nu fusese intocmit anterior de administratorul judiciar;

b) conducerea activitatii debitorului;

c) introducerea de actiuni pentru anularea actelor frauduloase incheiate de debitor in dauna drepturilor creditorilor, precum si a unor transferuri cu caracter patrimonial, a unor operatiuni comerciale incheiate de debitor si a constituirii unor garantii acordate de acesta, susceptibile a prejudicia drepturile creditorilor;

- d) aplicarea sigiliilor, inventarierea bunurilor si luarea masurilor corespunzatoare pentru conservarea lor;
- e) mentinerea sau denuntarea unor contracte incheiate de debitor;
- f) verificarea creantelor si, atunci cand este cazul, formularea de obiectiuni la acestea, precum si intocmirea tabelelor creantelor;
- g) urmarirea incasarii creantelor din averea debitorului, rezultate din transferul de bunuri sau de sume de bani efectuat de acesta inaintea deschiderii procedurii, incasarea creantelor; formularea si sustinerea actiunilor in pretentii pentru incasarea creantelor debitorului, pentru aceasta putand angaja avocati;
- h) primirea platilor pe seama debitorului si consemnarea lor in contul averii debitorului;
- i) vanzarea bunurilor din averea debitorului, in conformitate cu prevederile prezentei legi;
- j) incheierea de tranzactii, descarcarea de datorii, descarcarea fidejuratorilor, renuntarea la garantii reale sub conditia confirmarii de catre judecatorul-sindic;
- k) sesizarea judecatorului-sindic cu orice problema care ar cere o solutionare de catre acesta;
- l) orice alte atributii stabilite prin incheiere de catre judecatorul-sindic.

2. Ce modificari aduce legea 277/2009 in procedura insolventei

Dupa trecerea unei perioade de 3 ani de la intrarea in vigoare a prevederilor Legii 85/2006 se impunea o reevaluare a modului in care intentia legiutorului a fost materializata in practica. Astfel, la trei ani de la adoptarea Legii nr. 85/2006 privind procedura insolventei, Guvernul a venit cu modificari legislative in acest domeniu, ordonanta de modificare a legii avand ca principala misiune : asigurarea aplicarii unitare a legislatiei insolventei, respectarea principiului celeritatii procedurii, protectiei creditorilor si desfasurarii adecvate a activitatii practicienilor in insolventa.

Intr-o perioada in care procedura insolventei suscita mai mult interes ca oricand, modificarea Legii nr. 85/2006 a urmasit sa raspunda unor nevoi ce s-au dovedit necesare in practica in acest domeniu, prin redefinirea unor notiuni si completarea unor dispozitii de procedura sau introducerea de noi articole esentiale.

Modificarile aduc nuanteri si completari ale definitiilor privind notiuni precum insolventa, dar si clarificari ale indatoririlor unora dintre participantii la procedura

insolventei – precum administratorul special, reprezentant ales al asociatilor/actionarilor societatii aflata in insolventa, al carui mandat priveste, pe de o parte, efectuarea de acte de administrare a societatii (in situatia in care dreptul de administrare a acesteia nu a fost ridicat) sau, pe de alta parte, reprezentarea intereselor asociatilor/ actionarilor in cadrul procedurii (daca dreptul de administrare este ridicat de catre judecatorul sindic, supravegherea activitatii fiind exercitata de catre administratorul judiciar/ lichidator).

Legea nr. 277/2009 da, printre altele, o noua definitie a insolventei, astfel incat datoriile sa indeplineasca toate cele trei conditii prevazute de lege: datoriile sa fie certe, lichide si exigibile, nu doar sa fie mai veche de 30 de zile de la scadenta: este acea stare a patrimoniului debitorului care se caracterizeaza prin insuficienta fondurilor banesti disponibile pentru plata datoriilor exigibile.

Potrivit modificarilor introduse, "insolventa este prezumata ca fiind vadita atunci cand debitorul, dupa 30 de zile de la scadenta, nu a platit datoria sa fata de unul sau mai multi creditorii". Totodata, insolventa este iminenta atunci cand se dovedeste ca debitorul nu va putea plati la scadenta datoriile exigibile angajate, cu fondurile banesti disponibile la data scadentei.

Valoarea-prag a creantei a fost majorata de la 10.000 la 30.000 de lei
Conform legii nr. 277/2009, quantumul minim al creantei, pentru a putea introdusa cererea creditorului, va creste la 30.000 de lei, iar pentru salariati ramane la 6 salarii medii pe economie . Totodata, tribunalele vor avea sectii de insolventa, competente in procedurile prevazute de Legea insolventei nr. 85/2006. Astfel, Legea nr. 277/2009 stabileste ca "toate procedurile prevazute de Legea nr. 85/2006, sunt de competenta sectiei de insolventa a Tribunalului in a carui raza teritoriala isi are sediul debitorul, asal cum figureaza acesta in registrul comertului, respectiv in registrul societatilor agricole sau in registrul asociatiilor si fundatiilor, si sunt exercitate de judecatorul-sindic.

Antecontractele de vanzare-cumparare - Aceeasi Lege introduce noi prevederi pentru reglementarea antecontractelor de vanzare-cumparare. Astfel, obligatiile rezultand dintr-un antecontract de vanzare-cumparare cu data certa, anterioara deschiderii procedurii, in care promitentul-vanzator intra in procedura, vor fi executate de catre administratorul judiciar/lichidator la cererea promitentului-cumparator, daca: pretul contractual a fost achitat integral sau poate fi achitat la

data cererii, iar bunul se afla in posesia promitentului-cumparator; pretul nu este inferior valorii de piata a bunului; bunul nu are o importanta determinanta pentru reusita unui plan de reorganizare.

Taxe judiciare de timbru mai mari, de la 39 de lei la 120 de lei
Conform Legii nr. 277/2009, au fost aduse modificari si Legii nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru. Astfel, actiunile, cererile si contestatiile introduse in temeiul Legii nr. 85/2006 privind procedura insolventei si al Ordonantei Guvernului nr. 10/2004 privind procedura reorganizarii judiciare si a falimentului institutiilor de credit se vor taxa cu 120 lei.

A fost conturat **rolul alternativ al procedurii de insolventa**, acela de mijloc de protectie a debitorilor aflati in dificultate, introducandu-se un nou articol referitor la solutionarea in regim de urgenta, in termen de 5 zile, a cererilor de deschidere a procedurii de insolventa formulate de societatile care se afla in atare situatie, societati care urmaresc o protejare a patrimoniului lor si identificarea unor solutii pentru o reorganizare.

In cadrul aceluiasi demers legislativ de **protectie a societatilor ce intampina dificultati economice** si urmaresc resuscitarea activitatii, o noua prevedere a legii se refera la nulitatea oricaror clauze contractuale de desfiintare a contractelor in derulare pentru motivul deschiderii procedurii.

Au fost introduse de asemenea noi reglementari privind **posibilitatea lichidatorului de a valorifica bunuri din patrimoniul debitorului**, in regim de urgenta, prin licitatie publica, fara aprobarea creditorilor, in situatia in care in averea societatii in insolventa nu se regasesc suficiente lichiditati. Ceea ce poate constitui un sprijin pentru eficientizarea procesului de lichidare a patrimoniului, poate reprezenta, in realitate, in absenta unor dispozitii legale foarte clare, un motiv in plus pentru ingreunarea procedurii, creditorii nemultumiti avand posibilitatea formularii de contestatii fata de masurile lichidatorului.

O noua modificare priveste dispozitiile art. 138 alineatul 3 din lege – norma privind formularea cererilor de **atragere a raspunderii membrilor organelor de conducere ale societatii in insolventa** in sensul in care poate fi autorizat de catre judecatorul sindic sa formuleze o asemenea cerere si creditorul detinand mai mult de jumatate din valoarea tuturor creantelor (in masura in care administratorul judiciar/ lichidatorul nu indica persoanele raspunzatoare de starea de insolventa sau omite sa formuleze impotriva acestora actiunea de atragere a raspunderii).

Alte modificari:

- Bancile sunt obligate sa continue finantarea si pentru firmele intrate in insolventa
- Managementul poate fi tras la raspundere pentru conducere defectuoasa

IV. Reglementarea insolventei persoanelor fizice

In Romania, ca tara membra a UE, aceasta reglementare trebuie sa existe, conform regulamentului 1346/2000 al UE, care impune reglementarea insolventei comerciantilor sau a persoanelor fizice pentru situatia de supraindatorare. In acest moment, dintre statele membre ale Uniunii Europene, doar Romania si Bulgaria sunt in situatia de anu avea reglementat acest domeniu.

La data de 1 septembrie 2009, senatorul Iulian Urban a inregistrat la Biroul Permanent al Senatului un proiect de lege in scopul reglementarii acestui domeniu – Lege privind insolventa persoanelor fizice. Potrivit initiatorului, necesitatea adoptarii unei astfel de initiative legislative decurge din:

- specificitatea actualei situatii economice in care numarul debitorilor persoane fizice a cunoscut aprecieri considerabile, atat in postura de restantieri ai institutiilor de credit cat si in postura de restantieri ai diversilor furnizori de produse si servicii
- În contextul condițiilor economice actuale este necesară o mai bună reglementare în materie de insolvență a persoanelor fizice în scopul asigurării unei duble protecții atât pentru creditorii cât și pentru debitorii de bună credință aflați în dificultate.
- De asemenea, este imperios a fi subliniat faptul că insolvența persoanei fizice este legiferată și aplicată în jurisdicția din state membre ale Uniunii europene în care se fac referiri precise la destinatarii legii si persoanele cărora li se aplică procedura, scopul procedurii, definirea termenilor specifici, procedura propriuzisă și deschiderea acesteia, participanții la procedură și efectele deschiderii acesteia, procedura de observație, formele procedurii și încheierea acesteia.
- Acoperirea creanțelor contra debitorului este scopul unui astfel de demers legislativ și acesta oferă protecție debitorului de bună credință, mai ales în cazul falimentului scuzabil și de asemenea oferă creditorului posibilitatea de a și recupera pe cât posibil și în cel mai scurt timp valoarea creanțelor instituind

un plan serios și credibil de plată a creanțelor după un program acceptat și acceptabil de ambele părți.

